

μεθ' Ἐβού Ἐγιοῦπ Ἀνσαρρί, παρὼν κατὰ τὴν δευτέραν πολιορκίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Ἀράβων, ἐφρονεύθη καὶ ἐτάφη πλησίον τοῦ Ἐγρί Καπού ἐντὸς τοῦ δρυμῶνος, καὶ ὅτι Μωάμεθ ὁ Β', βλέπων τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀποδειλιῶντα, προσέταξε τὸν δερβίσην Ἀκ Σχεμσεδδίν ν' ἀναζητήσῃ τὸν τάφον τοῦ Ἐγιοῦπ. Ἡ ρία αὕτη φραυζ ἀνεζωπύρησε τὴν ἐθεομανίαν τῶν Τούρκων καὶ συνέτεινε τὰ μάλιστα εἰς τὴν ἐκπόρθησιν τῆς πόλεως. Εὐκόλως ὁμῶς ἀποδεικνύεται ὅτι αὐτὸς ὁ ἱερός οὗτος δόλος, αὐτὲς ἡ ἀνεύρεσις τοῦ τάφου ἐγένοντο διαρκούσης τῆς πολιορκίας· διότι οὐ μόνον οὐδεὶς ἐκ τῶν παρόντων ἢ ἐκ τῶν συγχρόνων ἀναφέρει τοῦτο, ἀλλὰ καὶ αἱ παρὰ τῷ Φερίδούν Βένῃ διασωζόμεναι τέσσαρες ἐπιστολαὶ τοῦ Σουλτάνου Μωάμεθ πρὸς τὸν Σουλτάνον τῆς Αἰγύπτου (δύω), καὶ πρὸς τὸν Σάχ τῆς Περσίας, ὡς καὶ αἱ ἀπαντήσεις αὐτῶν, οὐδένα λόγον ποιοῦνται περὶ τοῦ συμβεβηκότος τούτου, καὶ τοι ἔχοντος τοῦ Σουλτάνου εὖλογον ἀφορμὴν νὰ ἀναφέρῃ τι περὶ αὐτοῦ ἐν τῇ πρὸς τὸν Σερίφην τῆς Μέκκας ἐπιστολῇ. Αἱ ἀμφισβολίαι αὗται ἐπιβεβαιοῦνται ἔτι μᾶλλον ὅταν ἀναλογισθῇ τις ὅτι αἱ ἐπιστολαί, καὶ τοι πλαστογραφηθεῖσαι εἰς ἐποχὴν μεταγενεστέραν (α), οὐδὲν ἀναφέρουσι περὶ τῆς ἀνευρέσεως τοῦ τάφου τοῦ Ἐγιοῦπ· ἐν ᾧ βεβαίως ὁ συντάκτης αὐτῶν ἀποφασίσας ἅπαξ νὰ πλαστογραφῇ ψευδῇ ἱστορικῇ ἐγγράφῳ, δὲν ἤθελε παραλείπει καὶ τὸ συμβεβηκὸς τούτο, φοβούμενος ὅθην μήπως ἐξελεγχθῇ ψευδόμενος. Τούτου ἕνεκα παρέλιπον ἐντελῶς τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο.

(α) Ἐν τῇ πρὸς τὸν Σερίφην τῆς Μέκκας ἐπιστολῇ ὑπάρχει ἡ ἑξῆς φράσις (σελ. 233): « Ἐξωρρίσκαμεν διὰ τοῦ κόσμου τοῦ εὐγενοῦς ἡμῶν ὀνόματος τοὺς διρχάμς καὶ τὰ δινάσια » καὶ παρακάτω: « Πέμπομεν ἡμῖν μετὰ τοῦ Χότζα Χατζή Μωχαμέτ ἔλ Ζαϊτουνὶ δῶρον 2000 γηνάων χρυσῶν φλωρίων ἐκ καθαρῶν χρυσῶ καὶ καλῆς ποιότητος, τὰ ὅποια ἐπρομηθεύθημεν ἐκ τῆς Λέας, πρὸς τούτοις 7,000 φλωρίων διὰ τοὺς πτωχοὺς, ἥτοι 2,000 δὲ τὸς ἀπογόνους τοῦ προφήτου, 1000 διὰ τοὺς φύλακας τῆς Καδδᾶ καὶ τὰ λοιπὰ διὰ τοὺς κατοικοὺς τῆς Μέκκας καὶ Μεδίνας. » Ἐπὶ τῇ ἐπιστολῇ πρὸς τὸν Σουλτάνον τῆς Αἰγύπτου ἀναγγέλλει αὐτῷ (σελ. 235) ὅτι ὁ Σουλτάνος ἔξαπέστειλε διὰ τῆς καραβάνης τῆς Αἰγύπτου τὸν Χατζὶ Μωχαμέτ ἔλ Ζαϊτουνὶ, κομίζοντα πρὸς τὸν Σερίφην τῆς Μέκκας καὶ πρὸς τοὺς πτωχοὺς τῶν δύο πόλεων ποσὸν τι φλωρίων, φερόντων τὸν εὐρωπαϊκὸν τύπον τοῦ Σουλτάνου. Ὁ Σερίφης τῆς Μέκκας ἀναγγέλλει ἐν τῇ ἀπαντήσῃ αὐτοῦ (σελ. 236) ὅτι ἔλαβε τὰς 9,000 φλωρίων καὶ διένειμεν αὐτάς μετὰ τῶν πτωχῶν, ἀποκαλῶν ἐν αὐτῇ τὴν Σουλτάνον: « Σουλτάνον τῶν βασιλέων καὶ Σουλτάνων. » Ἐκ τούτων εἰκάζομεν ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ αὗται συντάχθησαν εἰς ἐποχὴν πολὺ μεταγενεστέραν, διότι, 1) οἱ ἡγεμόνες τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας ἔλαβον τὸν τίτλον τοῦ Σουλτάνου μετὰ τὴν νίκην κατὰ τοῦ Οὐζούν Χασσάν (1473), ὅπερ φαίνεται ὅτι ἐληφμένῃ τῇ πλαστογραφίᾳ τῶν ἐγγράφων ταῦτα· μέχρι δὲ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐκαλεῖτο Ἡμίραι· 2) ἡ λέξις φλωρίων σημαίνει τὰ χρυσᾶ νομίσματα ἐλήφθη ἐκ τοῦ γαλλικοῦ florin ἢ τοῦ ἰταλικοῦ fiorino, καὶ βεβαίως ἡγνεί αὐτὴν ὁ Σερίφης τῆς Μέκκας. Πολὺ πιθανώτερον ἔτι νὰ μεταχειρισθῇ ὁ Σουλτάνος γράφον, ἀραβιστὶ τὴν ἀραβικὴν λέξιν Δινάρ· 3) ἐκ τῶν χρυσῶν νομισμάτων ἅτινα ἔδωκεν ὁ Σουλτάνος ἐχάραξεν ἐκ τῶν λαφύρων ἃ ἐποίησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει, οὐδὲν μέχρι τοῦδε εὐ-

Τὸ ἔτος 1846 ἐτυπώθη ἐν Κωνσταντινουπόλει βιβλίον ἐκ σελίδων 143 (εἰς ὀγδοὺν) ἐπιγραφόμενον *Ταρίχ Μουρτεχεβατὶ Ἐβλιά Τσελεβί*, ἱστορία δὴθεν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοῦ Βοσπόρου, πράγματι ὁμῶς συλλογὴ ὅλων τῶν μύθων τῶν ἀναφερομένων περὶ αὐτῶν. Τὸ βιβλιάριον τοῦτο καθ' ἑαυτὸ θεωρούμενον εἶναι τὰ μάλιστα ἄξιον λόγου διότι δι' αὐτοῦ μανθάνομεν τὸν ἀληθῆ τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι παρὰ τοῖς Τούρκοις, καὶ μάλιστα μετὰ πλείονος ἀκριβοείας, παρὰ ἐκ τῶν ἐπισήμων αὐτῶν ἐγγράφων, ἢ ἐκ τῶν διηγήσεων ἀμαθῶν περιηγητῶν. Βιβλία ὡς τὸ *Ἐβλιά Τσελεβί* περιέχουσι τὸ ἀντικείμενον τῶν διηγήσεων ἐν τοῖς χαρμίσι καὶ ἐν ταῖς οἰκογενεαῖς, ὅτε ὡς γνωστὸν μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου πᾶσι πᾶσα συγκοινωνία, καὶ νομίζομεν πρὸ πάντων ἄξιον μεταφράσεως, διότι ἐκ τούτων δύναται τις νὰ λάβῃ ἰδέαν τινὰ περὶ τοῦ ἐθνικοῦ τῶν Τούρκων χαρακτῆρος. Ἐκτὸς τούτου τὸ *Ἐβλιά Τσελεβί* εἶναι ὠφέλιμον, καθόσον μετὰ τῶν ἀπείρων ληρημάτων, εὐρίσκονται καί τινες ἱστορικαὶ εἰδήσεις ἄξιαι λόγου. Ὅθεν ἐπισυνάπτομεν ἐνταῦθα μεταφράσιν τοῦ κεφαλαίου τοῦ πραγματευομένου περὶ τῆς πολιορκίας καὶ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΙΝΔΟΙ.

—ο—

Ἡ παρατιθεμένη εἰκὼν παριστᾷ διαφόρους φυαιογνομίχους Ἰνδῶν στρατιωτικῶν ἐξ ἐκείνων οἵτινες ὀνομάζονται *Ραγιαπίδαι*, ἥτοι ἀπόγονοι τῶν ρα-

ρίδων, καὶ τοι διαπορευόμενοι μεγάλου ἀριθμοῦ ἀρχαίων νομισμάτων τῶν διαφόρων Σουλτάνων ἀπὸ τοῦ Ὑρχάνου καὶ κατωτέρω. Ὅθεν νομίζομεν ὅτι οὐδέποτε ὑπῆρχεν τοιαῦτα 4) καὶ ἐν ὑποθέσει μὲν ὅτι Σουλτάνος ἐχάραξε τοιαῦτα χρυσᾶ νομίσματα φέροντα τὸ ἐκτύπωμα αὐτοῦ, βεβαίως δὲν ἔθελε ποτὲ τολμήσῃ ν' ἀναγγεῖλῃ τοῦτο εἰς τὸν Σουλτάνον τῆς Αἰγύπτου, ὅστις ἦν ἡ κοσμικὴ κεφαλὴ τοῦ ἰσλαμισμοῦ καὶ εἰς τὸν ὑποταλὴ αὐτοῦ Σερίφη τῆς Μέκκας· διότι ὁ Χαλίφης, ὁ νόμιμος διάδοχος τῶν Χαλίφων τοῦ Βαγδάτου καὶ ὁ ἀπείτατος πνευματικὸς ἄρχων τοῦ ἰσλαμισμοῦ εὐρίσκειτο ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐχορήγησεν εἰς τὸν κυριάρχην αὐτῆς τὸ δικαίωμα τοῦ φέρειν τὸν τίτλον τοῦ Σουλτάνου περιζώσας αὐτῷ τὸ ἕφος, ὅπως ἄλλοτε ὁ Πάπας στέφας Κάρολον τὸν Μέγαν ἀνιδεῖχε κοσμικὴν κεφαλὴν τῶν χριστιανικῶν λαῶν. Πολὺ δὲ ἐλεγχώτερον ἔθελε τολμήσῃ ὁ Σερίφης τῆς Μέκκας ὑποταλὴς τῶν τοῦ Σουλτάνου τῆς Αἰγύπτου ν' ἀποκαλίσκῃ τὸν κυριάρχην τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας « Σουλτάνον τῶν βασιλέων καὶ Σουλτάνων. » Τὸ ἀνυπόστατον τούτου δύναται νὰ ἐννοήσῃ ὁ εὐρωπαῖος ἀναγνώστης ἀναγιγνώσκων πόσον ἀπίθανον ἔθελεν εἶναι ἐκὼν παραδείγματος χάρι· ἐλέγχετο ἔτι ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας Φερδινάνδος, μετὰ τὴν κατάκτησιν τῆς Γρανάδας, ἔδωκεν αὐτῷ τῷ Πάπῳ ποσὸν τι χρυσῶν νομισμάτων χαρᾶς χάριν ἐκ τῶν γιγνόμενων λαφύρων καὶ φερόντων τὴν ἐπιγραφὴν: « Αὐτοκράτωρ τῆς ἁγίας Ῥωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας, » καὶ ὅτι ἐπιφόρτιον τὸν αὐτοκράτορα Μαξιμιλιανὸν ἵνα φροντίσῃ περὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ διαίου τούτου εἰς Ῥώμην.

Ἰρδὸι Παγλαπιδαι.

γιαδων. Ραγιαδες δε καλουνται, ως γνωστόν, οί ηγεμόνες τῆς Ἰνδίας, οἵτινες θεωροῦνται καὶ διὰ τοῦτο πολεμικοί.

Πρῶτος τῶν ραγιαδων τούτων ἦτο πρὸ τῆς ἀγγλικῆς κατακτῆσεως ὁ αὐτοκράτωρ, ὁ κατοικῶν ἐν Δελί, πόλει διαβόητῃ καθ' ὅλην τὴν Ἀσίαν διὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ τὸν πλοῦτον.

Εἶναι δὲ ἡ Δελί πόλις ἀρχαιοτάτη τῆς ὁποίας ἡ καταγωγὴ κρύπτεται εἰς τὰ σκότη. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων αὐτῆς συνέκειτο πάλαι ἐκ δύο ἑκατομμυρίων ψυχῶν, ἀλλὰ σήμερον μόλις ἔχει διακοσίας ἢ τριακοσίας χιλιάδας.

Μέχρι τῆς τελευταίας τῶν Ἰνδων ἐπαναστάσεως οἱ Ἀγγλοὶ, καὶ τοὶ ἐξουσιάζοντες τὴν Δελί, εἶχον ἀφήσει ἐν αὐτῇ ἡγεμόνα ἐγχώριον ὅστις εἰ καὶ δὲν εἶχεν ἡγεμονίαν, ἔφερεν ὅμως τὸν ἐξῆς πομπωδέστατον τίτλον· α Δεσπότης τῆς οἰκουμένης, βασιλεὺς βασιλέων, κέντρον εὐδαιμονίας, κύριος ὑποτελῆς τῆς ἐντίμου ἑταιρίας τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, βασιλεὺς τῶν Ἰνδων καὶ τῶν ἀπίστων, ἀνώτερος τοῦ γενικοῦ διοικητοῦ, καὶ κύριος τῆς γῆς ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην θάλασσαν. »

ΑΜΑΛΙΕΙΟΥ

ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ.

Ἐν τῷ προηγουμένῳ φυλλαδίῳ εἴπομεν τινα περὶ τῶν ἐνιαυσίων ἐξετάσεων τῶν γενομένων ἐν τῷ ἐκπαιδευτηρίῳ τοῦ Κ. Παπαδοπούλου καὶ ἐν τῷ Ἀρσακείῳ Παρθεναγωγείῳ. Σήμερον δὲ προσθέτομεν ὅτι τοιαῦται ἐγένοντο καὶ εἰς ἄλλα καταστήματα, ὅσον τὸ Ἀμαλιεῖον ὀρφανοτροφεῖον, τὸ Παρθεναγωγεῖον τοῦ Κ. Σουρμελῆ, κ. τ. λ.

Τὸ Ἀμαλιεῖον ὀρφανοτροφεῖον, ὡς εἴπομεν ἄλλοτε, α σκοπὸν ἔχει τὰ μορφώσῃ φρονίμους καὶ κοσμίας παρθένους, χρηστὰς οἰκοδεσποίνας, ἐνὶ λόγῳ χρησίμους εἰς τὴν κοινωρίαν γυναικας. » Διὸ ἐν αὐτῷ διδάσκονται ἀπλῶς ὅσα καὶ εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, πρὸς τοῦτοις δὲ καὶ χειροτεχνήματα καὶ ἄλλα γυναικεῖα ἔργα.

Τὸ ὀρφανοτροφεῖον τοῦτο ἰδρύθη, ὡς γνωστόν, πρὸ τεσσάρων ἐτῶν, μετὰ τὴν ἐκ τῆς χολέρας πανωλεθρίαν· διοικοῦμενον δὲ ὑπὸ τὴν κραταίαν καὶ ἀγρυπνὸν προστασίαν τῆς Μεγαλειότητος Βασιλίσσης παρ' ἐπιτροπῆς δεσποινῶν, ἀπέφερεν ἄχρι τοῦ νῦν ἀξίους λόγου καρπούς, ἠθοποιῶν καὶ χρησίμους καθιστάνον εἰς τε ἑαυτὸ καὶ τὴν κοινωρίαν πολλὰ ἐγκαταλελειμένα καὶ ὀργανὰ πατρὸς καὶ μητρὸς κοράσια.

Αἱ ἐφετιναὶ αὐτοῦ ἐξετάσεις ἐγένοντο δημοσίᾳ τὴν 10 τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς Μεγαλειότητος προστάτιδος. Κατὰ δὲ

τὴν ὑποβληθεῖσαν γενικὴν κατάστασιν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων αὐτοῦ, τὸ Ἀμαλιεῖον ὀρφανοτροφεῖον ἐν τῷ διαστήματι ἐτῶν τεσσάρων εἰσέπραξε μὲν δρ. 802,766, ἔχει δὲ σήμερον περιουσίαν καθαρὰν ἐκ δραχ. 443,889. Καὶ σημειωτέον ὅτι ἐκ τῶν εἰσπραχθέντων ἐδαπάνησεν ἀξιόλογον πεσὸν εἰς ἀνέγερσιν μεγαλοπρεποῦς οἰκοδομήματος, ὅπου θέλουσι μετοικήσει ὅσον οὐπω τὰ κοράσια.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κορασίων τούτων σύγκαιται ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐκ 44, πρὸς συντήρησιν τῶν ὁποίων καὶ διδασκαλίαν ἐδαπανήθησαν κατὰ τὸ Ἀἴξαν σχολικὸν ἔτος δρ. 17,657.

Τὸ Παρθεναγωγεῖον τοῦ Κ. Σουρμελῆ, πρὸ τριῶν ἐτῶν ἰδρυθέν, προσδύει ὑπὸ τῆς ἀγρυπνῶν ἐπιμέλειαν τοῦ ἰδρυτοῦ κατὰ τε τὴν μάθησιν καὶ τὴν χρηστότητα τῶν ἐν αὐτῷ διδασκομένων. Αἱ ἐξετάσεις ἀπέβησαν εἰς ἄκρον εὐδόκιμοι, ὡς μυρτυρεῖ μάλιστα ὁ κατωτέρω παρατιθέμενος λόγος, ὃν ἀπήγγειλεν ὁ Κ. Φ. Ἰωάννου, μέλος τῆς ἐφορευτικῆς αὐτοῦ ἐπιτροπῆς τὴν 28 τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου.

Τὸ ἐν Σύρα οἰκοτροφεῖον τοῦ καθηγητοῦ Κ. Ν. Πετρῆ εἶναι διετὲς τῆς ἡλικίας. Ἀλλ' εἰ καὶ νέον εὐδοκίμει διαφερόντως, ὡς καὶ ἄλλοτε εἴπομεν. Κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ διευθυντοῦ εἰ ἐν τῷ οἰκοτροφείῳ νέοι ἀκροῶνται μὲν τῶν ἐν τῷ βασιλ. Γυμνασίῳ καὶ ἐν τῷ μετ' αὐτοῦ συνηρωμένῳ Ἑλληνικῷ σχολείῳ ὁρισμένων μαθημάτων, προπαιδεύονται δὲ ἐντὸς τοῦ οἰκοτροφείου ὑπὸ τοῦ γυμνασιάρχου, τοῦ καθηγητοῦ τῶν μαθηματικῶν, αὐτοῦ τοῦ Κ. Πετρῆ καὶ δύο ἄλλων διδασκάλων, εἰς τῶν ὁποίων διδάσκει καὶ τὴν Γαλλικὴν. Κατὰ τὸ Ἀἴξαν σχολικὸν ἔτος τὸ οἰκοτροφεῖον περιεῖχε 18 μαθητὰς· πάντες δέ, πληρ' ἐνδὲς ἀπελθόντες εἰς τὰ ἴδια, ἐξετασθέντες δημοσίᾳ παρέσχον δείγματα προόδου, καὶ προήχθησαν εἰς ἀνωτέρας τάξεις· οἱ ἡμίσεις δὲ ἐξ αὐτῶν ἠρίστευσαν. Μετὰ τῶν οἰκοτρόφων τούτων συνδιητάτο καὶ συνεσποδάζεν ὁ εὐφρὴς υἱὸς τοῦ συνατοῦ διοικητοῦ τῆς Χίου, ὀθωμανὸς μὲν τὸ γένος, ἀλλ' ἀξιεπαίρως ποθὼν τὴν ἐκμάθησιν τῆς θείας γλώσσης τῶν ἐνδόξων ἡμῶν προγόνων. Ἰδοὺ ὁ λόγος τοῦ Κ. Φ. Ἰωάννου·

« Αἱξιότιμοι Κύριοι καὶ Κύριαι.

» Κραταῖος μονάρχης καὶ ἐνδοξος ἔθνους κραταιοῦ καὶ ἐνδόξου, Ναπολέων ὁ μέγας, κρίνων ἀνεπιτήδεια πρὸς τὸν σκοπὸν πάντα τὰ πρὸ αὐτοῦ καὶ ἐπ' αὐτοῦ παιδαγωγικά συστήματα, ἠρώτησέ ποτε, ὡς λέγεται, τὴν Κυρίαν Καμπάν, ἐξαίρετον παιδαγωγὸν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτοῦ εὕρισκαμένην· τί ἄρα ἔλειπεν, ἵνα τῆς γαλλικῆς νεολαίας ἡ ἀγωγὴ καταστῇ τοιαύτη, ὅποια προσῆκεν; ἡ δὲ ἀπεκρίθη. Μητέρες. Ὁ αὐτοκράτωρ, θαυμάσας τὴν εὐστοχίαν τῆς βραχυτάτης αὐτῆς ἀποκρίσεως, ἀνεφώνησε· Μητέρες! ἰδοὺ πληρὲς παιδαγωγικὸν σύστημα ἐν μιᾷ λέξει. Καὶ ἀληθῶς, πᾶσαι αἱ παι-